4

ئاندېرسېن چۆچەكلىرى

زەھەرخەندە پادشاھ

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

4

ئاندېرسېن چۆچەكلىرى

زەھەرخەندە پادىشاھ

تەرجىمە قىلغۇچى : قادىر ئارسلان

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

2008 - يىل ئۈرۈمچى

图书在版编目(CIP)数据

安徒生童话选. 4：维吾尔文/（丹）安徒生(Andersen，H. C.）著；卡得尔·阿尔斯兰译. —乌鲁木齐：新疆人民出版社，2008. 2

ISBN 978—7—228—09178—2

Ⅰ.安… Ⅱ.①安… ②卡… Ⅲ.童话—作品集—丹麦—近代—维吾尔语（中国少数民族语言） Ⅳ. I534.88

中国版本图书馆 CIP 数据核字（2008）第 017257 号

作　　者	(丹)安徒生
译　　者	卡得尔·阿尔斯兰
责任编辑	艾合买提·伊明
责任校对	阿达来提·买合苏提，阿孜古丽·克力木
封面设计	买买提·诺比提
出版发行	新疆人民出版社
电　　话	(0991)2827472
地　　址	乌鲁木齐市解放南路 348 号
邮　　编	830001
印　　刷	新疆新华印刷二厂
经　　销	新疆维吾尔自治区新华书店
开　　本	880×1230 毫米　1/32
印　　张	5.25
版　　次	2008 年 2 月第 1 版
印　　次	2008 年 2 月第 1 次印刷
印　　数	1—5000
定　　价	13.00 元

بۇ كىتاب جۇڭگو ئۆسمۈرلەر - باللار نەشرىياتىنىڭ 2005 - يىلى 10 - ئاي 1 - نەشرى، 2005 - يىلى 10 - ئاي 1 - باسمىسىغا ئاساسەن تاللاپ تەرجىمە ۋە نەشر قىلىندى.

本书根据中国少年儿童出版社 2005 年 10 月第 1 版，2005 年 10 月第 1 次印刷本选译出版。

زەھەرخەندە پادىشاھ

(ئاندېرسېن چۆچەكلىرى — 4)

ئاپتورى : ئاندېرسېن (دانىيە)
تەرجىمە قىلغۇچى : قادىر ئارسلان
مەسئۇل مۇھەررىرى : ئەخمەت ئىمىن
مەسئۇل كوررېكتورى : ئادالەت مەخسۇت ، ئارزۇگۇل كېرەم
مۇقاۋا لايىھىلىگۈچى : مەمەت نەۋبەت
نەشر قىلىپ تارقاتقۇچى : شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى
تېلېفون : 0991—2827472
ئادرېسى : ئۈرۈمچى شەھىرى جەنۇبىي ئازادلىق يولى 348 - نومۇر
پوچتا نومۇرى : 830001
باسقۇچى : شىنجاڭ شىنخۇا 2 - باسما زاۋۇتى
ساتقۇچى : شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق شىنخۇا كىتابخانىسى
فورماتى : 880×1230 مىللىمېتىر 1/32
باسما تاۋىقى : 5.25
نەشرى : 2008 - يىلى 2 - ئاي 1 - نەشرى
باسمىسى : 2008 - يىلى 2 - ئاي 1 - بېسىلىشى
تىرازى : 1—5000
كىتاب نومۇرى : ISBN 978—7—228—09178—2
باھاسى : 13.00 يۈەن

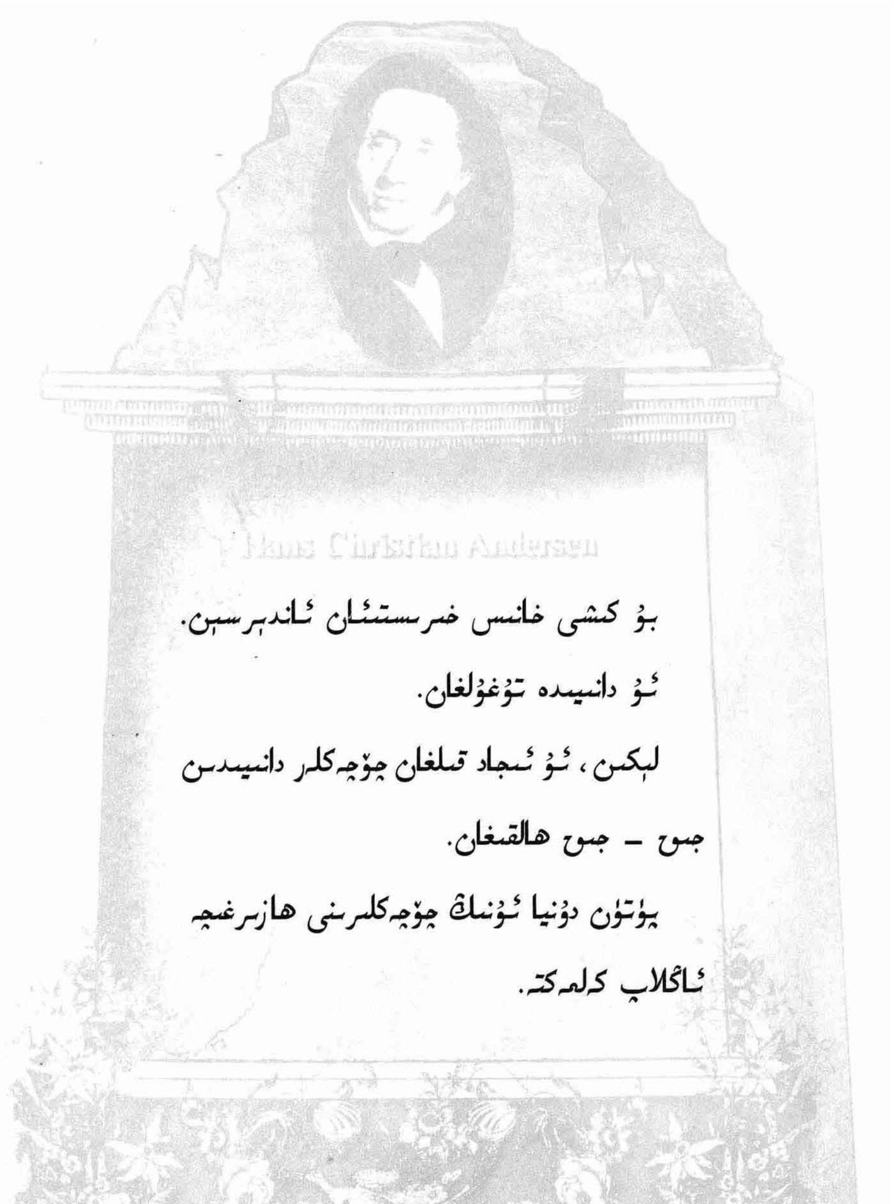

بۇ كىشى خانس خرىستىئان ئاندېرسېن.

ئۇ دانىيىدە تۇغۇلغان.

لېكىن، ئۇ ئىجاد قىلغان چۆچەكلەر دانىيىدىن
جىق - جىق ھالقىغان.

پۈتۈن دۇنيا ئۇنىڭ چۆچەكلىرىنى ھازىرغىچە
ئاڭلاپ كەلمەكتە.

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com

مۇھەررىردىن

*

خانس خرىستىئان ئاندېرسېن (1805 ـــ 1875)، دانىيىنىڭ 19 ـ ئەسىردىكى ئاتاقلىق باللار چۆچەكى يازغۇچىسى. ئۇ دانىيىنىڭ ئوتتۇرا قىسمىدىكى ئودېنسەي دېگەن كىچىك بىر شەھەردە دۇنياغا كەلگەن. ئۇنىڭ دادىسى موزدۇز بولۇپ، ئەنگلىيە ـ فرانسىيە ئۇرۇشى مەزگىلىدە ناپولېئونغا ياللانما ئەسكەر بولغان، كېيىن كېسەل سەۋەبى بىلەن ھەربىي سەپتىن چېكىنىپ، ئۇزۇن ئۆتمەي ئۆلۈپ كەتكەن. ئاندېرسېن بۇ چاغدا ئاران 11 ياشتا بولۇپ، ئانىسىنىڭ ئائىلە خىزمىتىدىن تاپقان كىرىمى بىلەن كۈن ئۆتكۈزگەن. ئاندېرسېن ئائىلە تۇرمۇشىنىڭ قىيىنلىقىدىن مەكتەپتە ئوقۇشقا ئامالسىز

قېلىپ، يۇڭ توقۇلما ماللار دۇكىنىدا مال ساتقۇچى بولۇپ ئىشلىگەن. 1819 ـ يىلىغا كەلگەندە ئاندېرسېن ئارتىس بولۇش ئويى بىلەن كوپېنھاگېنغا كېلىپ، پادىشاھلىق تىياتىرىغا قارا خىزمەتچى بولۇپ ئورۇنلاشقان، كېيىن بىر قىسىم ئاق كۆڭۈل سەنئەتكارلارنىڭ ياردىمى بىلەن بىر كىشىلىك ئوقۇتۇش ياردەم پۇلىغا ئېرىشىپ، مۇنتىزىم مەكتەپكە كىرگەن.

ئاندېرسېن ئوقۇۋاتقان چاغلىرىدىلا ئەدەبىي ئىجادىيەت بىلەن شۇغۇللىنىشقا باشلىغان. ئۇ شېئىر، دراما، ھېكايە، ساياھەت خاتىرىسى قاتارلىق ئەسەرلەرنى يېزىپ كۆرگەن. ئەمما، ئۇنىڭ ھەقىقىي قابىلىيىتى چۆچەك ئىجادىيىتىدە ئىپادىلەنگەن. ئۇنىڭ بىزگە قالدۇرۇپ كەتكەن ئېسىل ئەدەبىي مىراسلىرى ئاساسەن باللار چۆچىكى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. ئاندېرسېن ئۆمرىدە 160 پارچىدىن ئارتۇق چۆچەك يازغان. ئۇ دۇنيادىكى ئەڭ مەشھۇر باللار چۆچىكى يازىدىغان يازغۇچىلارنىڭ بىرى.

19 ـ ئەسىرنىڭ 30 ـ، 40 ـ يىللىرى ئاندېرسېننىڭ چۆچەك ئىجادىيىتىنىڭ ئەڭ گۈللەنگەن دەۋرى ھېسابلىنىدۇ.

ئاندېرسېننىڭ چۆچەكلىرى تەسەۋۋۇرغا باي، ئىدىيىۋىلىكى چوڭقۇر، شېئىرىي تۈيغۇ بىلەن فانتازىيىگە تويۇنغان. ئۇ تەسۋىرلىگەن ئۇچار قۇش، ھايۋانات، قۇرت ـ قوڭغۇزلار، بېلىقلار، گۈللەر، ئوت ـ

گىياھلار، پوتكۇل تەبىئەت، ھەتتا ئائىلە سايمان ـ جابدۇقلىرى، ئويۇنچۇقلاردا ھېسسىيات پەيدا بولۇپ، ئۇلارغا كىشىنىڭ مەستلىكى كەلگۈدەك ھالدا قايتىدىن جان كىرىدۇ؛ دادىللىق بىلەن قىلىنغان تەسەۋۋۇر زامان، ماكاننىڭ چېگراسىدىن ھالقىپ ئۆتۈپ كېتىدۇ؛ ئۇنىڭ ئاجايىپ قىزغىنلىق بىلەن بىلىمگە ئىنتىلىش ئارزۇسى تەبىئەت دۇنياسىنىڭ سىرىنى ئېچىپ تاشلايدۇ؛ ئاجايىپ ـ غارايىپ چاقماقنىڭ ياردىمى بىلەن شاكىچەك ئەسكەر پادىشاھ بولىدۇ؛ سەت ئۆردەك چىرايلىق ئاق قۇغا ئايلىنىدۇ؛ شىددەتلىك شەرق شامىلى باتۇرلارنى ئەقىل ـ پاراسەت ماكانى ۋە بەختلىك ئارال دۆلىتىگە باشلاپ كېلىدۇ؛ بولبۇلنىڭ تۆككەن مۇڭلىرى ئىمتاسلىقنى بۇزۇپ تاشلاپ، ئۇنى ئۆزىگە بويسۇندۇرىدۇ؛ ئەمەلگە ئېشىشقا مۇمكىن بولمايدىغان ئىشلارنىڭ ئەمەلگە ئېشىشىغا مۇمكىنچىلىك تۇغۇلىدۇ. ئومۇمەن، ئاندېرسېننىڭ چۆچەك دۇنياسىدا تەبىئەتتىكى مەۋجۇداتلارنىڭ ھەممىسى كىشىلەر بىللە بىللە ئىجتىمائىي تۇرمۇشقا كىرىپ كېلىدۇ. مەيلى ئەپساندىكى دۇنيا بولسۇن ياكى رېئال تۇرمۇش بولسۇن بىر ـ بىرى بىلەن زىچ بىرلىشىپ كېتىدۇ.

ئاندېرسېن ئۇسلۇب جەھەتتە ئىخچام، روشەن بولۇشقا ئالاھىدە دىققەت قىلاتتى، ھەرقانداق ۋاقىتتا ئەسەرنىڭ ئىدىيۋى مەزمۇنىغا نۇقسان يەتكۈزىدىغان يۈزەكى ھەشەمەتلەرگە بېرىلمەيتتى. تىلىنىڭ جانلىق

بولۇشى بىلەن بىر ۋاقىتتا، تىلىدا ساپ، جانلىق خەلق تىلىنىڭ سەھراچە پۇراقلىرىمۇ بار ئىدى.

ئاندېرسېن ئۆمۈر بويى ئۆيلەنمىگەن. ئۇ پۈتۈن ئۆمرىنى چۆچەك ئىجادىيىتىگە بېغىشلاپ، ئىنسانىيەتنىڭ ئىلغار مەدەنىيەت ئىشلىرىغا تەقدىم قىلغان. ئاندېرسېن 1875 - يىلى كوپېنھاگېندىكى بىر ئاغىنىسىنىڭ ئۆيىدە كېسەل بىلەن ۋاپات بولغان.

مۇندەرىجە

قېزا زىخى شورپىسى 1
تۈزۈك ئىش قىلىش 27
دۈپ دەرىخىنىڭ ئاخىرقى چۈشى 39
ئۈچقاندەك تېز يۈگۈرىدىغان نەرسە 49
زەھەرخەندە پادىشاھ 55
بولكا دەسسىگەن قىزچاق 61
بالىلارچە پاراڭ 77
تۈلۈقچىقوڭغۇز 82
قۇلۇلە بىلەن قىزىلگۈل 97
كۈمۈش تەڭگە 102
ئالتۇن قوزام 111
يېشىل رەڭلىك كىچىك نەرسە 123
دەرۋازىۋەنىنىڭ ئوغلى 129

قىزا زىخى شورپىسى

1. قىزا زىخى شورپىسى①

— تۇنۇگۇنكى كەچلىك زىياپەت بەك بەلەن بولدى! — دەپتۇ بىر قېرى چاشقان بۇ زىياپەتكە قاتناشمىغان چاشقانغا، — مەن چاشقان پادىشاھنىڭ قاتارىدىكى يىگىرمە بىرىنچى ئورۇندا ئولتۇردۇم، بۇ يامان ئەمەس ئورۇن جۇمۇ! مەن ساڭا داستىخاندىكى تائام، قورۇمىلارنىڭ گېپىنى قىلىپ بېرەي، بۇلارمۇ بەك ياخشى ئورۇنلاشتۇرۇلۇپتۇ دېگىنە! ئېچىتىلغان بولكا،

① قىزا زىخى شورپىسى — دانىيىلىكلەر قىزا ياسىغاندا، ئۈچەيگە گۆشنى قاچىلاپ بولغاندىن كېيىن، بىر ئۇچىغا ئىنچىكە ياغاچ زىخچىنى ئۆتكۈزۈپ قويىدۇ. قىزا يېيىلىپ بولغاندىن كېيىن، بۇنداق زىخچىلارنى سۇدا قايىنىتىپ تازىلاپ قايتا ئىشلىتىدۇ. شۇنىڭ بىلەن، «قىزا زىخىدا شورپا پىشۇرۇش» دېگەن تەمسىل پەيدا بولغان، بۇ سەپسەتە ياكى بىمەززە گەپ، ياكى تېتىقسىز ماقالىلەرگە تەمسىل قىلىنىدۇ.

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com

دۆملەنگەن گۆش، مايلىق شام ۋە قىزىل دىگەنلەر ئىككى قېتىم چىقىرىلدى، بىز خۇددى ئىككى قېتىم غىزالانغاندەك بولدۇق. كەيپىيات بەك يۇقىرى بولدى، ھەممەيلەن خۇددى بىر ئائىلە كىشىلىرىدەك كۆڭۈللۈك ئىشلارنىڭ گېپىنى قىلىشتۇق. قىزىل زىخىدىن باشقا ھېچنىمە ئېشىپ قالمىدى. ئاندىن كېيىن، بىز قىزىل زىخىنىڭ گېپىنى، قىزىل زىخى شورپىسى پىشۇرۇشنىڭ گېپىنى قىلىشتۇق. قىزىل زىخى شورپىسىنىڭ گېپىنى ھەممەيلەن ئاڭلىغان، ئەمما ھېچكىم ئۇنى تېتىپ باقمىغانىكەن. ئۇنىڭ قانداق پىشۇرۇلىدىغانلىقىنى بىلىدىغان ئادەم تېخىمۇ يوق ئىكەن. زىياپەتتە ھەممەيلەن بۇ خىل شورپىنىڭ كەشىپ قىلىنىشى ئۈچۈن بىر رومكىدىن كۆتۈرۈشتى ۋە كىم ئۇنى ئېيتالىسا، شۇ كىشى نامراتلىق ئاكادېمىيىسىنىڭ ئاكادېمىكى بولۇشقا مۇناسىپ دېيىشتى. قانداق، قىزىقمىكەن، بەك قىزىق - ھە! چاشقان پادىشاھمۇ ئورنىدىن تۇرۇپ، چاشقان قىزلارنىڭ قايسىبىرى بۇ شورپىنى ئەڭ تەملىك ئېتەلىسە، شۇنى ئۆزىنىڭ خانىشى قىلىدىغانلىقىغا ۋەدە بېرىپ، بۈگۈندىن باشلاپ چاشقان قىزلار بۇ ھەقتە توپتوغرا بىر يىل باش قاتۇرسا بولىدىغانلىقىنى ئېيتتى.

— بۇ بولىدىغان ئىش ئىكەن! — دەپتۇ يەنە بىر چاشقان، — لېكىن، بۇنداق شورپا قانداق پىشۇرۇلىدىغاندۇ؟

— توغرا، قانداق پىشۇرۇلىدۇ؟ — دەپ سورىشىپتۇ چوڭ - كىچىك چىشى چاشقانلار. ئۇلارنىڭ ھەممىسىنىڭلا خانىش بولغۇسى بار ئىكەن، ئەمما

ئېغىز ئېچىشتىن بۇرۇن، ھېچكىم ئۆزىنىڭ پىكرىنى ئېيتىشقا بولمايدىكەن.

ئەمدى بىز چاشقانلارنىڭ ھېكايىسىنى ئاڭلاپ باقايلى.

2. بىرىنچى چاشقان ئۇزۇن سەپەر جەريانىدا نېمىلەرنى كۆرگەن ۋە ئاڭلىغان

— مەن بىپايان دۇنياغا قەدەم باسقاندا، — دەپتۇ بىرىنچى چاشقان، — خۇددى مەن بىلەن تەڭدېمەت ھەمراھلىرىمنىڭ ئويلايدىغىنىدەك، پۈتۈن دۇنيانىڭ ئەقىل - پاراسىتىنى ئۆزۈمگە سىڭدۈرۈپ بولدۇم دەپ قارىغانىدىم. لېكىن، ئەھۋال ھەرگىز ئۇنداق ئەمەس

ھېچقايسىسى سىرتقا چىقىپ ھۈنەر ئۆگىنىمەن دەپ ئاۋارە بولۇشنى خالىمايدىكەن. يەنە كېلىپ، ھېچقايسىسىنىڭ ئۆيىدىن، پاناھلىنىدىغان جايىدىن ئايرىلغۇسى يوق ئىكەن. سىرتتا ھەر كۈنىلا پىشلاق ئۇچراپ تۇرمايدۇ، سۈرلەنگەن گۆش پۇراپ تۇرمايدۇ – دە. شۇنداق بولغاندىكىن، ئاچ قېلىشى تۇرغانلا گەپ. كىم بىلىدۇ، مۈشۈككە ئۇچراپ قالامدۇ تېخى!

خانىش بولغۇسى بەكلا كەلگەن بىلەن، قورقۇنچلۇق خىياللار چىرمىۋالغانلىقتىن، ئۇلارنىڭ تولىسى بۇ ھۈنەرنى ئۆگىنىش ئۈچۈن سىرتقا چىقىشقا جۈرئەت قىلالماپتۇ. پەقەت تۆت چاشقانلا كۆكرەك كېرىپ ئوتتۇرىغا چىقىپتۇ، ياش، باتۇر، ئەمما نامرات ئائىلىدىن چىققان بۇ چاشقانلار سەپەرگە چىقىپ تەلىيىنى سىناپ باقماقچى بوپتۇ. شۇنىڭ بىلەن، ئۇلارنىڭ ھەربىرى بىر تالدىن قېزا زىخنى ئېلىپ ئۇزاق سەپەرگە ئاتلىنىپتۇ.

ئۇلار بەشىنچى ئاينىڭ بېشىدا يولغا چىقىپ، بىر يىلدىن كېيىنكى بەشىنچى ئاينىڭ بېشىدا قايتىپ كەپتۇ. لېكىن، ئۇلاردىن قايتىپ كەلگىنى ئۈچەيلەن بولۇپ بىرى كۆرۈنمەپتۇ، ھېچكىم ئۇنىڭ بىرەر خەۋىرىنى ئاڭلاپ باقمىغانىكەن.

ئاخىرقى مۆھلەت كۈنى يېتىپ كەپتۇ. چاشقان پادىشاھ نەچچە چاقىرىم دائىرىدىكى چاشقانلارنىڭ ھەممىسىنى ئاشخانىغا چاقىرتىپ كەپتۇ. سەپەردىن قايتىپ كەلگەن ئۈچ چاشقان بىر چەتتە قاتار تۇرۇپتۇ، ئۇلار يېتىپ كېلەلمىگەن چاشقاننىڭ ئورنىغا بىر تال قېزا زىخنى سانجىپ، زىخقا قارا شايىنى باغلاپ قويۇپتۇ. ئۈچ چاشقان سۆزلەپ بولۇپ، چاشقان پادىشاھ

ئىكەن، بۇ دەرىجىگە يېتىش ئۈچۈن نۇرغۇن - نۇرغۇن ۋاقىت كېتىدىكەن. مەن دېڭىز - ئوكيانلارنى كېسىپ ئۆتۈش ئۈچۈن، شىمالغا ماڭىدىغان بىر كېمىگە چىقتىم. مەن كېمە ئاشپەزلىرى ھەرقانداق سورۇندا ھودۇقماي ئىش قىلالايدۇ دەپ ئاڭلىغانىدىم. لېكىن، سېنىڭ قولۇڭدا نۇرغۇن سورلەنگەن گۆش، تۇڭ - تۇڭ تۇزلانغان گۆش ۋە كۆكىرىپ كەتكەن ئۇن بولسا، ھەرقانداق سورۇنغا تاقابىل تۇرۇش قىيىن ئەمەس، تۇرمۇشمۇ بەك راھەت بولىدۇ! شۇغىنىسى، قېزا زىخى شورپىسى ئېتىشنى بىلمىسەڭ بىكار - دە ! بىز نۇرغۇن كۈندۈز، نۇرغۇن كېچە يول يۈردۇق، يەتكۈچە چايقالدۇق، يەنە يامغۇرغىمۇ تازا چىلاندۇق. كېمە ئاخىر بارىدىغان يېرىگە يېتىپ باردى، بۇ جاي يىراق شىمالدا ئىكەن.

كۆنۈپ قالغان جايدىن، ئۆيدىن ئايرىلىش ئاجايىپ بولىدىكەن. مانا مەن نەچچە يۈز چاقىرىم يول بېسىپ، بىر يات ئەلگە كېلىپ قالدىم. بۇ ئەلنىڭ ھەممىلا يېرى ئورمانلىق بولۇپ، شەمشاد ۋە ئاق قېيىنلار بار ئىكەن. ئۇلارنىڭ پۇرىقى بەك قويۇق ئىكەن، مەن بۇ پۇراقنى زادىلا ياقتۇرمىدىم ! ياۋا ئۆسۈملۈكلەردىمۇ بىر خىل غىدىقلىغۇچى پۇراق بار ئىكەن، مەن تازا چۈشكۈرۈۋېتىپ قېزا زىخى شورپىسىنى خىيالىمغا كەلتۈردۈم. ئورمانلىقتا ناھايىتى چوڭ كۆل بار بولۇپ، سۈيى يېقىندىن قارىساڭ سۈزۈك، يىراقتىن قارىساڭ قاپقارا كۆرۈنىدىكەن. كۆلدە ئاق قۇلار لەرزان لەيلەپ يۈرىدىكەن، مەن تېخى ئۇلارنى سۇنىڭ كۆپۈكىمىكىن دەپ قاپتىمەن. ئۇلار ئۇچقاندىلا، ئاندىن ئاق قۇ ئىكەنلىكىنى بىلەلىدىم. ھېچكىممۇ ئۆزىنىڭ جەمەتىنى

يوشۇرالمايدۇ، ئاق قۇلارنىڭ يۇرۇش ھالىتىدىنلا ئۇلارنىڭ غازلار بىلەن بىر جەمەت ئىكەنلىكىنى كۆرۈۋالغىلى بولىدىكەن. مەنمۇ جەمەتىمدىكىلەردىن تىيىن ۋە ئېتىز چاشقانلىرىغا قېتىلدىم. شۇنىمۇ دەپ قوياي، ئۇلارنىڭ بىلىدىغان ئىشلىرى بەك ـ بەك ئاز ئىكەن! قورۇما قورۇش ۋە تەم تەڭشەش جەھەتتە تېخىمۇ شۇنداق ئىكەن. لېكىن، مەن مۇشۇنىڭ ئۇچۇنلا چەت ئەلگە چىقتىم ـ دە! قېزا زىخىدا شورپا پىشۇرۇش دېگەن ئوي ئۇلار ئۇچۇن ئېيتقاندا ھەقىقەتەن كىچىك ئىش ئەمەس ئىكەن. بۇ گەپ دەرھال پۈتۈن ئورمانلىققا تارقىلىپ كەتتى، لېكىن ئۇلار بۇ مەسىلىنى ھەل قىلىدىغان ئۇسۇلنىڭ بولۇشى ئەسلا مۇمكىن ئەمەس دەپ قاراشتى. دەل مۇشۇ جاي، مۇشۇ كەچتە بۇنىڭ ئۇسۇلىنى تېپىۋالىدىغانلىقىمنى زادىلا خىيالىمغا كەلتۈرمىگەنىدىم. بۇ دەل تومۇز ۋاقتى بولغاچقا، دەرەخلەرنىڭ پۇراقلىرى بەك قويۇق، ئۆسۈملۈكلەرنىڭ غىدىقلىغۇچى پۇرىقى شۇنچە كۈچلۈك، كۆل سۈيى يىراقتىن قارىساڭ قاپقارا كۆرۈنگىنى بىلەن، شۇنچە سۈزۈك ئىدى، ئۈستىدە ئاق قۇلار لەيلەپ يۈرەتتى. ئورمانلىقنىڭ چېتىدىكى ئۈچ ـ تۆت ئۆينىڭ ئوتتۇرىسىغا بىر خادا تىكىلگەنىدى، ئۇنىڭ ئېگىزلىكى كېمىنىڭ ماچتىسىچىلىك كېلەتتى، ئۇچىغا گۈلچەمبىرەك ۋە لېنتىلار ئېسىپ قويۇلغانىدى. ئۇ ئەتىيازلىق شادلىق بايرىمىنىڭ گۈل خادىسى ئىكەن. قىزلار ۋە يىگىتلەر خادىنى ئايلىنىپ ئۇسسۇل ئويناپ، مۇزىكانتنىڭ ئىسكىرىپكىسىغا جور بولۇپ ناخشا ئېيتىشاتتى. ئۇلار كەچقۇرۇن ۋە ئايدىڭ كېچىنى تولىمۇ

كۆڭۈللۈك ئۆتكۈزدى، ئەمما مەن قاتناشمىدىم، چۈنكى بىر چاشقانچاق ئورمانلىقتىكى ئۈسسۈل يىغىلىشىدا نېمە قىلسۇن! مەن ئالغاچ كەلگەن قېزا زىخنى تۇتقىنىمچە يۇمران مۇخلارنىڭ ئۈستىدە ئولتۇردۇم. ئاي نۇرى يورۇتۇپ تۇرغان بىر پارچە يەر بەكلا يورۇق بولۇپ، ئۇ يەردە بىر تۇپ دەرەخ ۋە بىر پارچە مۇخلۇق بار ئىدى. شۇنداق دېيەلەيمەنكى، مۇخ خۇددى پادىشاھىمىزنىڭ مويىدەك يۇمشاق، بىراق رەڭگى يېشىل ئىدى، بۇ كۆزگە بەك پايدىلىق ئىكەن. بۇ چاغدا، تۇيۇقسىز تولىمۇ چىرايلىق بىر توپ كىچىك ئادەملەر مەشىققە دەسسىگەندەك مېڭىپ كەلدى، ئۇلارنىڭ بويى تىزىمغىمۇ كەلمەيتتى، ئۇلار قارىماققا ئادەمگە ئوخشايتتى، ئەمما قەددى ـ قامىتى ئادەملەرنىڭكىدىنمۇ كېلىشكەنىدى. ئۇلار ئۆزلىرىنى تاغ جىنى دەپ ئاتىشىدىكەن، گۈللۈك رەختتىن نەپىس تىكىلگەن كىيىم كىيىۋالغان بولۇپ، كىيىمىنىڭ يانلىرىغا چىۋىن ۋە پاشىلارنىڭ قانىتىنى ئورنىتىۋالغانىكەن، ئەمما بۇ